

Till Kommunstyrelsen

Granskning av kommunens resepolicy

På vårt uppdrag har Ernst & Young genomfört en mycket översiktlig granskning av kommunens resepolicy och resekostnadsutveckling med några stickprov. En jämförelse har även gjorts med några andra kommuners resepolicy.

Haninge kommuns resepolicy motsvarar närliggande kommuners resepolycys. Resepolicyn ger dock, i likhet med flertalet övriga granskade kommuners resepolicy, endast övergripande information vilket gör det svårt att styra och följa upp tjänstemännens och de förtroendevaldas resande.

De sju stickprov som genomförts indikerar att syfte och motivering till resan sällan anges på resekostnadsunderlag. Granskningen tyder även på att det eventuellt kan finnas brister i efterlevnad av rutinerna för direktupphandling.

Rapporten överlämnas härmed för kännedom och beaktande i den översyn av resepolicy som pågår med rekommendation att en översyn även görs av policy för representation och kurs- och konferensdeltagande. Vidare att redovisning av kostnader görs på ett sådant sätt att uppföljning medges.

För Haninge kommun revisorer

Rolf Brehmer
Ordförande

Krystyna Munthe
Vice ordförande

Haninge kommun

Granskning av Haninge kommuns resepolicy

Innehåll

1. Sammanfattning.....	3
2. Inledning.....	4
2.1. Bakgrund	4
2.2. Syfte och avgränsning	4
2.3. Revisionsfrågor.....	5
2.4. Revisionskriterier	5
2.5. Metod	5
3. Resepolicy.....	5
3.1. Haninge kommun.....	5
3.2. Huddinge kommun.....	5
3.3. Sundbybergs kommun	5
3.4. Södertälje kommun.....	6
3.5. Nacka kommun.....	6
3.6. Upplands Väsby kommun	6
3.7. Analys.....	6
3.8. Våra kommentarer.....	7
4. Granskning av resekostnadsunderlag	7
4.1. Våra kommentarer	8
Källförteckning.....	9

1. Sammanfattning

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Haninge Kommun genomfört en granskning av Haninge kommuns resepolicy.

Granskningen syftar till att utreda om resepolicyen efterlevs och om den följer kommunal praxis. En översiktlig granskning har genomförts med ett fåtal stickprov av resekostnader.

Resepolicyen är under omarbetning och en uppdaterad resepolicy kommer att beslutas under hösten 2012. Nuvarande resepolicy beslutades år 2006 och innefattar följande punkter:

- Alla tjänsteresor ska ha ett klart definierat syfte
- Alla tjänsteresor ska fylla ett väl motiverat behov för verksamheten
- Kostnader för resor ska vara så låga som möjligt
- Hänsyn ska tas till miljöbelastning
- Inköspolicy ska följas
- Resor för förtroendevalda beslutas av respektive nämnd eller dess delegat
- Rabatter och förmåner som fås på grund av tjänsteresa ska tillfalla kommunen

Revisionsfrågor

Följer innehållet i resepolicyen kommunal praxis?

Skiljer sig policyen åt jämfört med några andra kommuner?

Haninge kommuns resepolicy motsvarar närliggande kommuners resepolicyer. Haninge kommuns resepolicy, i likhet med flertalet övriga granskade kommuners resepolicy, ger dock endast övergripande information vilket gör det svårt att styra och följa upp tjänstemännens och de förtroendevaldas resande.

Efterlevs resepolicyen?

I granskningen har framkommit att syfte och motivering till resan sällan anges på resekostnadsunderlag. De stickprov som genomförts indikerar därmed att resepolicyen inte till fullo efterlevs.

Granskningen tyder även på att det eventuellt kan finnas brister i efterlevnad av rutinerna för direktupphandling.

Vi har inte kunnat göra en bedömning om hänsyn tagits till miljöbelastningen utifrån den information vi erhållit utifrån resekostnadsunderlagen.

Rekommendation

Vid analysen av kommunernas resepolicy identifierade vi ett antal ledord/områden som förekom i de olika dokument som Haninge kommuns resepolicy jämförts mot:

- Policyen omfattar både tjänstemän och förtroendevalda
- Resan ska ha ett definierat syfte/motiverat behov
- Kostnadseffektiv
- Inköspolicy/upphandling
- Miljö

- ▶ Rabatter & förmåner på resor
- ▶ Beslutsfattande
- ▶ Reserapport
- ▶ Trafiksäker resa
- ▶ Ansvar för att policyn följs
- ▶ Principer vid val av färdstätt
- ▶ Egen bil i tjänsten
- ▶ Taxiresor
- ▶ Faktura/attest
- ▶ Uppföljning av resepolicy

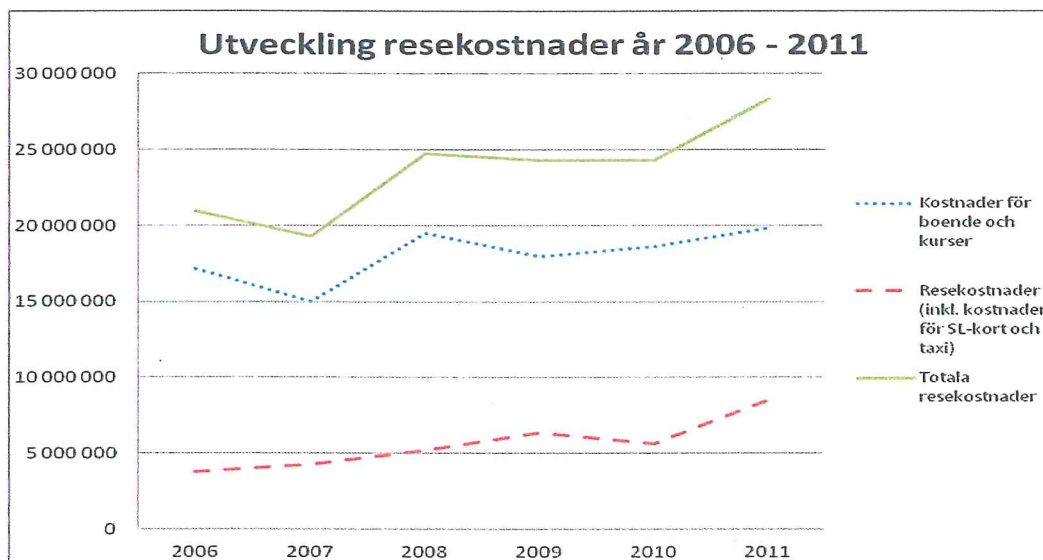
För att skapa förutsättningar för en förbättrad styrning och uppföljning av resor vill vi hänvisa till Södertäljes kommuns riktlinjer för tjänsteresor som ett gott exempel/vägledning samt de ledord/områden som framkom i vår analys.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Haninges kommuns resepolicy antogs år 2006. Det har förekommit diskussioner kring användningen av resepolicy, varför revisorerna beslutat genomföra en mindre granskning av resepolicy.

Nedan visas en tabell över resekostnadernas utveckling i Haninge kommun. Resekostnaderna har ökat med 35 procent mellan åren 2006 – 2011.

2.2. Syfte och avgränsning

Granskningen syftar till att utreda om resepolicyn efterlevs och om den följer kommunal praxis.

Den kommunala praxisen definieras genom jämförelse med närliggande kommuners resepolicy.

En översiktlig granskning har genomförts med ett fåtal stickprov av resekostnader.

2.3. Revisionsfrågor

Syftet besvaras med hjälp av följande revisionsfrågor:

- Följer Haninge kommuns resepolicy kommunal praxis?
- Skiljer sig policyn åt jämfört med några andra kommuner?
- Efterlevs resepolicyen?

2.4. Revisionskriterier

- Haninge kommuns resepolicy
- Relevanta styrdokument såsom ex. delegationsordning, inköbspolicy m.fl.

2.5. Metod

Granskningen är en dokumentanalys med en översiktlig granskning av ett fåtal stickprov av resekostnader. Vi har utfört sju stycken slumpvis valda stickprov av resekostnadsunderlag. Urvalet har genomförts utifrån en Excel-fil innehållande räkenskapsinformation som erhållits från redovisningsansvarig.

Vi har inhämtat närliggande kommuners resepolicy via deras hemsidor eller genom att ta kontakt med kommunen.

3. Resepolicy

Nedan beskrivs Haninge och fem närliggande kommuners resepolicy.

3.1. Haninge kommun

Resepolicyen är under omarbetning och en uppdaterad resepolicy avses antas under hösten 2012. Nuvarande resepolicy beslutades den 28 november 2006. Den avser alla resor som sker inom tjänsten och som bekostas av kommunen. Riktlinjer gällande den administrativa hanteringen beslutas av kommunaldirektören. Policyen är kort och innefattar följande punkter:

- Alla tjänsteresor ska ha ett klart definierat syfte
- Alla tjänsteresor ska fylla ett väl motiverat behov för verksamheten
- Kostnader för resor ska vara så låga som möjligt
- Hänsyn ska tas till miljöbelastning
- Inköbspolicy ska följas
- Resor för förtroendevalda beslutas av respektive nämnd eller dess delegat
- Rabatter och förmåner som fås på grund av tjänsteresa ska tillfalla kommunen

3.2. Huddinge kommun

Kommunen har ingen specifik resepolicy. Däremot anger Huddinge kommuns författningssamling (HKF 9210) reglerna för resor. Där anges delegationsordning för resor och när det ska avlämnas reserapport.

3.3. Sundbybergs kommun

Kommunen har inga riktlinjer eller policy för resor.

3.4. Södertälje kommun

Södertäljes riktlinjer för tjänstresor finns beskrivna i Södertäljes kommunala författningssamling (utgåva juli 2010, 6:8) och antogs den 24 maj 2010. Dokumentet omfattar resor som utförs i tjänsten av anställda och förtroendevalda och som bekostas av kommunen. Riktlinjerna är detaljerade och beskriver bl.a. följande områden:

- Syfte med riktlinjerna (minimera klimat- och miljöpåverkan, kostnadseffektiva och trafik-säkra resor)

- Vilka resor som omfattas av riktlinjerna

- Vem som har ansvar att riktlinjerna följs

- Principer för val av färdstätt

- Egen bil i tjänsten

- Vem som har rätt att besluta

- Vad som gäller vid längre resor

- Taxiresor

- Instruktioner för faktura och attest

3.5. Nacka kommun

Resepolicy antogs år 2008 och omfattar både anställda och förtroendevalda. Syftet med resepolicyen är att skapa en förutsättning för ett kostnadseffektivt resande och minimera klimatpåverkan. Policyen beskriver:

- Syfte med policyen

- Vem som har ansvar för att policyen tillämpas

- Hur uppföljning ska göras

- Godkännande och bokningsregler av resa

3.6. Upplands Väsby kommun

Resepolicyen (KS/2006:110) beslutades den 30 september 2009 och gäller fram till och med den 31 december 2015. Dokumentet är kort och övergripande och omfattar följande principer:

- Resor ska vara miljöanpassade

- Resandet ska vara trafiksäkert

- Resor i tjänsten ska vara kostnadseffektiva

3.7. Analys

Av den jämförelse som gjorts med fem andra kommuner framgår att två saknar policy och i de fall policy finns är de kortfattade. Tre har, liksom Haninge, fokus på att resorna ska vara miljöanpassade och kostnadseffektiva. Det är endast Södertälje kommun som har en detaljerad policy.

Dokumentgranskning visar på att bl.a. följande ledord/områden berörs i kommunernas resepolicy:

- Policyen omfattar både tjänstemän och förtroendevalda

- Resan ska ha ett definierat syfte/motiverat behov

- Kostnadseffektiv

- Inköpspolicy/upphandling

Miljö
Rabatter & förmåner på resor
Beslutsfattande
Reserapport
Trafiksäker resa
Ansvar för att policyn följs
Principer vid val av färdsätt
Egen bil i tjänsten
Taxiresor
Faktura/attest
Uppföljning av resepolicy

3.8. Våra kommentarer

Haninge kommuns resepolicy motsvarar närliggande kommuners resepolitics. De är, förutom Södertälje, kortfattade och ger endast övergripande vägledning vilket gör dem svåra att styra mot samt följa upp tjänstemännens och de förtroendevaldas resande.

Resepolicyn är under omarbetning och en uppdaterad resepolicy avses beslutas under hösten 2012.

För att skapa förutsättningar för en förbättrad styrning och uppföljning av resor är Södertälje kommuns resepolicy ett gott exempel. De ledord/områden som framkommit i vår analys kan användas som vägledning i den översyn som sker.

4. Granskning av resekostnadsunderlag

Resepolicyn anger att:

- Alla tjänsteresor ska ha ett klart definierat syfte
- Alla tjänsteresor ska fylla ett väl motiverat behov för verksamheten
- Kostnader för resor ska vara så låga som möjligt
- Hänsyn ska tas till miljöbelastning
- Inköpspolicy ska följas
- Resor för förtroendevalda beslutas av respektive nämnd eller dess delegat
- Rabatter och förmåner som fås på grund av tjänsteresa ska tillfalla kommunen

Kommunen använder både elektronisk och manuell attestering. Om fakturor har attesterats elektroniskt ska attestanten/beställaren av resan ange syfte och motivering till resan i systemet. Relevanta dokument som exempelvis deltagarlistor, konferensschema m.fl. ska bifogas fakturan. Om fakturan har attesterats manuellt ska motsvarande information finnas tillsammans med fakturan i fakturapärm. Vi har utfört sju stycken stickprov på resekostnadsunderlag. Vi har granskat både fakturor som scannats in i systemet och som finns i fakturapärm.

Granskade resekostnadsunderlag saknar generellt angivet syfte, motivering och relevanta underlag såsom ex. konferensschema, deltagarförteckningar etc.

Två av de resekostnadsunderlag som vi granskade hade direktupphandlats. Reglerna för dokumentation av direktupphandling har inte följts men ansvariga för inköpen anger att de

har frågat flera leverantörer och valt den leverantör som erbjuder lägst pris. Motivering och syfte har angivits för dessa två resekostnadsunderlagen.

I delegationsordningarna för nämnderna framgår att det är ordförande (vice ordförande som ersättare) som har delegation avseende kurser och konferenser för nämndledamöterna. I kommunstyrelsens delegationsordning anges att beslut om deltagande i resor, konferenser, kurser och representation anses som verkställighet.

4.1. Våra kommentarer

Noteras bör att vår bedömning endast utgår ifrån en översiktlig granskning med ett fåtal stickprov av resekostnader.

I granskningen har framkommit att syfte och motivering till resan sällan anges på resekostnadsunderlag, vilket innebär att resepolicyen inte till fullo efterlevs.

Granskningen tyder även på att det eventuellt kan finnas brister i efterlevnad av rutinerna för direktupphandling.

Vi har inte kunnat göra en bedömning om hänsyn tagits till miljöbelastningen utifrån den information vi erhållit utifrån resekostnadsunderlagen.

Stockholm den 12 juni 2012

Anna-Karin Karlström
Godkänd revisor

Källförteckning

Policy för resor, kurser, konferenser och representation för Haninge Kommun (28 november 2006), Haninge Kommun

Delegationsordningar samtliga nämnder, Haninge Kommun

Så här går det till att göra inköp i Haninge Kommun, Haninge Kommun

Riklinjer och anvisningar för inköp, Haninge Kommun

Södertälje kommunal författningssamling (utgåva juli 2010), Södertälje Kommun

Resepolicy (2008), Nacka kommun

Resepolicy (2009-09-30), Upplands Väsby kommun

Huddinge kommuns författningssamling (HKF 9210), Huddinge Kommun